

**Uchwała Nr XLII/236/2021
Rady Gminy Olawa
z dnia 26 lutego 2021 r.**

**w sprawie przyjęcia „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy
w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2025”**

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2020 poz. 2018 ze zm.) oraz art. 18 ust. 1 w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020r., poz. 713 ze zm.)

**Rada Gminy Olawa
uchwala, co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2025” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Olawa.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY OLAWA**
mgr Mariusz Michałowski

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE I OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2021 - 2025**

I. WSTĘP

Zjawisko przemocy – informacje ogólne.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Człowiek dojrzewa w niej psychicznie i fizycznie. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, bez wątpienia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Często trudno jest zrozumieć, dlaczego ludzie krzywdzą swoich najbliższych, w dodatku część społeczeństwa stara się znaleźć wyjaśnienie, co sprawia, że ktoś, kto na co dzień jest dobrym pracownikiem, uśmiechniętym i życzliwym sąsiadem czy zaangażowanym społecznikiem, w taki sposób zachowuje się wobec członków swojej rodziny. W swoich domniemaniach ludzie starają się znaleźć przyczynę zachowania sprawcy jednocześnie kusząc się o stwierdzenia, że nic się nie dzieje bez winy osób, które przemocy doznają. W tym miejscu należy jednak stanowczo powiedzieć, że za przemoc zawsze jest odpowiedzialny wyłącznie sprawca przemocy

Przemoc upokarza, powoduje cierpienie, nieobliczalne szkody, rodzi nienawiść i pragnienie odwetu, tworzy błędne koło w stosunkach międzyludzkich i wcześniej czy później odbija się na nich negatywnie.

Definicja przemocy

Przemoc w rodzinie, zwana potocznie przemocą domową, to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie na szkodę bliskiego lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony zdrowia i życia osób najbliższych. Działania te naruszają prawa i dobra osobiste członka rodziny (osoby najbliższej, a także innych osób zamieszkujących wspólnie lub wspólnie gospodarujących).

Przemoc w rodzinie, w szczególności, naraża osoby bliskie na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narusza ich godność osobistą, nietykalność cielesną, wolność i swobodę, w tym również osobiste normy związane z życiem seksualnym. Powoduje szkody na zdrowiu fizycznym, psychicznym, a także wywołuje cierpienie i krzywdy moralne u osób, które jej doznają. Przemoc w rodzinie jest problemem, które może dotknąć każdego człowieka. W tym przypadku nie ma znaczenia wiek, poziom wykształcenia, pozycja zawodowa czy wykonywany zawód.

Przemoc w rodzinie:

- jest zjawiskiem wynikającym z działania człowieka – działanie lub zaniechanie działań jest dokonywane przez jednego członka rodziny przeciwko pozostałym,
- jest intencjonalna – zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu,
- wykorzystuje przewagę sił, uniemożliwiając samoobronę i opiera się na władzy i kontroli,
- narusza prawa i dobra osobiste krzywdzonego członka rodziny,
- powoduje szkody i cierpienie u osób, których dotyka.

Fazy przemocy

Przemoc domowa rzadko jest czynem jednorazowym. Znacznie częściej jest procesem o długiej nawet kilkunastoletniej historii. Ma tendencję do powtarzania się według zauważalnej prawidłowości. Cykl przemocy składa się zwykle z trzech następujących po sobie faz:

- **Faza narastającego napięcia** – jest to początek cyklu, który charakteryzuje się wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych. W tej fazie dochodzi do rozmaitych incydentów takich jak np. przejawy zazdrości, gniewu, kontrolowanie członka rodziny, używanie obraźliwych słów. Sprawca jest stale poirytowany i prowokuje kłótnie. Osoba, wobec której kierowana jest złość partnera stara się za wszelką cenę uspokoić sytuację zaspokajając żądania partnera i robiąc wszystko by poprawić mu nastrój. Przyczyny narastającego napięcia mogą tkwić poza rodziną. Sytuacja staje się nie do zniesienia i pojawia się agresja

- **Faza ostrej przemocy** – następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji. Ta faza trwa stosunkowo krótko, ale może zakończyć się dramatycznie: pobiciem, uszkodzeniem ciała, a nawet śmiercią zaatakowanej osoby. Na tym etapie pojawia się u osoby doznającej przemocy przerażenie, bezradność, poczucie wstydu, ale także złość, która powoduje, że najczęściej w fazie trwania przemocy osoby, które jej doznały decydują się wezwać pomoc i złożyć skargę

- **Faza miodowego miesiąca** – jest to faza skruchy i okazywania żalu ze strony sprawcy. Na tym etapie istnieje szansa, że jeśli sprawca chce utrzymać związek podda się terapii, a jego agresywne zachowania zostaną powstrzymane. Jednak bez trwałej specjalistycznej pomocy faza ta kończy się nawrotem przemocy spowodowanym ponownym wzrostem napięcia u sprawcy. Przedstawione cykle mogą trwać wiele lat. Przemoc przybiera na sile, zachowanie sprawcy oraz skutki jego negatywnego działania są coraz bardziej dotkliwe. Trzecia faza „miodowego miesiąca” jest coraz krótsza, stając się z czasem przerwą kilkudniową.

Rodzaje przemocy w rodzinie – formy zachowań agresywnych

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i dokonywać się przy pomocy różnych instrumentów:

przemoc fizyczna – są to wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy zasinień (np. popychanie, odpychanie, uderzania, duszenie, kopanie, zamykanie w domu lub niewpuszczanie do domu, nieostrożne pirackie prowadzenie samochodu, gwałt).

przemoc psychiczna – to umyślne działania wykorzystujące nie siłę fizyczną, lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych (np. ignorowanie uczuć, obrażanie, wyśmiewanie z wartości, które ceni osoba doznająca przemocy, krytykowanie bez przerwy, upokarzanie i poniżanie, manipulowanie za pomocą kłamstw).

przemoc seksualna – polega na wymuszaniu niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy (przejawy: np. niechciany dotyk, zawstydzające komentarze, ignorowanie potrzeb seksualnych, odmawianie seksu jako kara, zmuszanie do współżycia po akcie przemocy, gwałt, krytykowanie zachowań seksualnych, sadystyczne akty seksualne).

przemoc ekonomiczna – to działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy (np. uniemożliwianie podjęcia lub utrzymania pracy, zabieranie oszczędności, nie informowanie o dochodach).

Przemoc można także podzielić ze względu na przebieg:

Przemoc chłodna – inaczej wyrafinowana, sprawca przemocy dużą uwagę zwraca na brak widocznych śladów, objawów, czy świadków stosowania przemocy. Często ten rodzaj przemocy jest określony jako przemoc dokonywana „w białych rękawiczkach”. W przypadkach tego rodzaju przemocy, z racji braku dowodów, policja interweniuje rzadko. Z tego rodzaju przemocą najczęściej mamy do czynienia w środowiskach o tzw. wysokim statusie społecznym.

Przemoc gorąca - charakteryzuje się nie kontrolowanymi wybuchami agresji, wściekłości, chamstwem, oraz brutalnością. Sprawca nie przebiera w środkach okazując swoją złość i wyższość. Objawy przemocy mają charakter gorący i są widoczne dla społeczności, dlatego w takich przypadkach częściej interweniuje policja. Ten rodzaj przemocy jest charakterystyczny dla środowisk o niższym statusie społecznym. Wiele społeczeństw aprobuje przemoc w domu. Świadczą o tym chociażby powszechnie panujące mity, stereotypy, przysłowia i porzekadła utrudniające prawidłowe reagowanie na akty brutalności czy okrucieństwa wobec bliskich.

Wszystkie mity przekonują o słuszności braku reakcji ze strony świadków przemocy, ofiary zmuszają do milczenia, a sprawców utwierdzają w przekonaniu o bezkarności ich czynów.

Mity o przemocy w rodzinie:

Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa nikt nie powinien się wtrącać

Nieprawda

Przemoc, wykorzystywanie, bicie, krzywdzenie osób bliskich jest przestępstwem, tak samo groźnym i podlegającym karze jak przemoc wobec obcych. Fakt zawarcia małżeństwa czy mieszkanie pod jednym dachem nie stanowi okoliczności zezwalającej na przemoc ani nie znosi odpowiedzialności za popełnianie czynów karnych przez prawo.

Przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego

Nieprawda

Przemoc w rodzinie występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej.

Przemoc jest wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiar

Nieprawda

Przemoc to nie tylko działania pozostawiające siniaki, złamania czy oparzenia, to także poniżanie, obelgi, zmuszanie do określonych zachowań, grożenie, zastraszanie.

Jeśli ktoś jest bity to znaczy, że na to zasłużył

Nieprawda

Nikt nie zasługuje na bicie, krzywdzenie, maltretowanie bez względu na to co zrobił czy powiedział. Nikt nie ma prawa znęcać się, poniżać, bić innych.

Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych

Nieprawda

Przemoc domowa nie jest sprawą rodzinną, jest przestępstwem ściganym przez prawo. Policja jest powołana dla ochrony bezpieczeństwa osób, zapobiegania popełnianiu przestępstw i ścigania sprawców przestępstw bez względu na to czy ofiara należy do rodziny sprawcy czy nie.

Ofiary przemocy w rodzinie akceptują przemoc

Nieprawda

Ofiary przemocy domowej zawsze próbują się bronić, ich działania są jednak mało skuteczne. Wypróbowały różne, często nieracjonalne strategie obronne, które w konsekwencji powodują nasilenie przemocy.

To był jednorazowy incydent, który się nie powtórzy

Nieprawda

Przemoc domowa rzadko jest jednorazowym incydem. Jeżeli nie zostaną podjęte stanowcze działania wobec sprawcy - przemoc się powtórzy. Policja zwykle jest wzywana w ekstremalnych sytuacjach, gdy przemoc ma już długą historię.

Gdyby naprawdę ofiara cierpiała odeszłaby od sprawcy

Nieprawda

Ofiary naprawdę cierpią, nikt nie lubi być bitym i poniżanym. To, że ofiary nie odchodzą od sprawcy wynika zwykle z ich zależności od sprawcy, z trudności mieszkaniowych, z przekonań odnośnie małżeństwa, z nacisków jakim są poddawane ofiary ze strony sprawcy, a także rodziny, kolegów, sąsiadów.

Przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol

Nieprawda

Nawet uzależnienie od alkoholu nie zwalnia od odpowiedzialności za czyny dokonywane pod jego wpływem. Alkohol jedynie ułatwia stosowanie przemocy, sprawcy często piją po to, by znęcać się i bić swoich bliskich, a stanem nietrzeźwości próbują usprawiedliwiać swoje zachowania, by uniknąć odpowiedzialności.

Gwałt w małżeństwie nie istnieje

Nieprawda

Gwałtem jest doprowadzenie innej osoby do poddania się czynowi nierządnemu lub do wykonania takiego czynu, stosując przemoc, groźbę bezprawną lub postępek (art. 168 k.k.) i nigdzie nie jest napisane, że nie dotyczy to osób bliskich napastnika. Każdy ma prawo do decydowania o swoim życiu intymnym, akt ślubu nie odbiera tego prawa.

Osoby używające przemocy muszą być chore psychicznie

Nieprawda

Nie ma bezpośredniego związku między przemocą a chorobą psychiczną. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia całkowitej kontroli i władzy nad drugą osobą

Skutki przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie, jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie

Konsekwencje doświadczania przemocy przez osoby dorosłe:

U osób poddawanych długotrwałej przemocy występują poważne problemy fizyczne i emocjonalne. Do najczęstszych objawów będących skutkami przemocy należą: poważne obrażenia ciała, wzrost częstości chorób somatycznych związanych ze stresem (ból głowy, żołądka, w krzyżu lub w stawach oraz inne dolegliwości) przygnębienie, smutek, obojętność, popadanie w depresję, niepokój, niekontrolowane wybuchy płaczu, śmiechu czy agresji, zmienność nastrojów, decyzji, niepewność, stany lękowe, w tym lęk przed bliskością, nieufność, poczucie zagrożenia, niska samoocena, kłopoty z zasypianiem, koszmary nocne, kłopoty z koncentracją, zwiększone spożycie środków psychoaktywnych, zaprzeczanie, obwinianie się, bezradność, adaptacja do przemocy.

Ofiary często zachowują się niezrozumiale, niejednokrotnie zmieniają zdanie i wycofują zawiadomienie o przestępstwie, bronią sprawcy. Zachowania te są w psychologii tłumaczone najczęściej występowaniem wyuczonej bezradności, zjawiska „prania mózgu” czy stresu pourazowego. Wycofanie się z aktywnych działań służących zmianie sytuacji i wyjściu z przemocy może wynikać z przekonania o bezskuteczności działań, popartego wcześniejszymi doświadczeniami. Bierność i rezygnacja są również często wynikiem technik manipulacyjnych, jakim ofiara była poddawana ze strony sprawcy, technik mających utrwalić w niej niską samoocenę i wzbudzić poczucie winy.

Konsekwencje doświadczania przemocy przez dzieci:

Na szczególnie poważne konsekwencje zachowań przemocowych narażone są dzieci. Często są one bezpośrednimi ofiarami lub/i świadkami przemocy w rodzinie. Obok obrażeń cielesnych przemoc domowa powoduje, że dziecko żyje w poczuciu ciągłego strachu i zagrożenia, pozbawione miłości, zaufania i bezpieczeństwa. Niezaspokojenie tych podstawowych potrzeb wpływa na dalszy rozwój dziecka i jest przyczyną wielu schorzeń psychosomatycznych. Dzieci będące ofiarami wykorzystywania seksualnego wykazują wysoki poziom depresji, poczucie osamotnienia, myśli samobójcze, zaburzenia snu,

nadpobudliwość, agresję, obniżenie samooceny i poczucie bezwartościowości. Maltretowanie psychiczne niekorzystnie wpływa na rozwój dzieci. Może prowadzić do nieprzystosowania interpersonalnego (brak poczucia bezpieczeństwa, niski poziom kompetencji społecznych, trudności w kontaktach z rówieśnikami), deficytów intelektualnych (deficyty w zakresie możliwości poznawczych, rozwiązywaniu konfliktów i kreatywności) problemów afektywno - behawioralnych (agresja, samoponiżanie, lęk, wstyd i poczucie winy, wrogość i gniew, pesymizm i negatywizm). Skutki przemocy pojawiające się podczas trwania zachowań przemocowych są zaledwie początkiem destrukcyjnego wpływu przemocy domowej. Konsekwencje przemocy ujawniają się często również po długim czasie, kiedy dziecko dorasta, lub w jego dorosłym życiu. Odroczone skutki przemocy objawiają się w postaci różnych form niedostosowania społecznego. Trudności w nauce, wagarowanie, ucieczki z domu, udział w nieformalnych młodzieżowych grupach przestępczych, wysoki poziom agresji, nadużywanie alkoholu, branie narkotyków to tylko niektóre ze sposobów ucieczki od problemu przemocy w rodzinie.

Doświadczanie przemocy w dzieciństwie ma wpływ na całe dorosłe życie. Ofiary przemocy, zwłaszcza seksualnej, mają problemy z nawiązaniem i utrzymaniem satysfakcjonujących relacji z innymi osobami. Ponadto, zachowania przemocowe są dziedziczone i powielane. Młodzi chłopcy wychowujący się w rodzinach, gdzie mężczyzna znęca się nad kobietą, uczą się agresji wobec kobiet, dziewczynki zaś postrzegają bicie, maltretowanie i wykorzystywanie jako elementy wpisane w rolę kobiety. Doświadczanie przemocy w dzieciństwie podwyższa ryzyko, że krzywdzone dzieci same staną się krzywdzącymi rodzicami.

Společne konsekwencje przemocy w rodzinie:

Przemoc zagraża życiu, niesie ze sobą cierpienie fizyczne, rany, siniaki, ale nade wszystko powoduje niewyobrażalnie wielkie szkody psychiczne u ofiar, które najczęściej przez lata doświadczają znęcania się, wykorzystywania lub zaniedbania. Przemoc domowa to także poważny problem społeczny. Destrukcyjna siła niszczy cały system rodzinny, rozsądza go od środka, odbiera poczucie bezpieczeństwa i możliwość prawidłowego rozwoju najmłodszym członkom rodziny. Niesie ze sobą ryzyko dziedziczenia przez dzieci zachowań przemocowych i powielania ich w dorosłym życiu. Niezwalczona przemoc przybiera na sile, utrwała się i eskaluje niosąc negatywne konsekwencje dla uwikłanych w nią rodzin i dla

całego społeczeństwa.

Niezbędne jest zatem podejmowanie planowych działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie, działań wpisanych w tworzenie i rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy, którego zasadniczymi elementami są specjalistyczne instytucje i profesjonaliści niosący pomoc osobom dotkniętym przemocą domową.

II. PODSTAWA PRAWNA

Podstawę prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie stanowią:

- ♥ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- ♥ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.Dz. U. z 2020 r. poz. 2018 z późn. zm.)
- ♥ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876)
- ♥ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U z 2020 r. poz. 821)
- ♥ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.)
- ♥ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050)
- ♥ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 713 ze zm.)
- ♥ Ustawa z dnia 25 lutego 1945 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2020, poz. 1359)
- ♥ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2020, poz. 1444 ze zm.)
- ♥ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 360 ze zm.) - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2011 nr 209 poz. 1245)

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY OŁAWA NA PRZESTRZENI 2018-2020 R

Zjawisko przemocy domowej jest problemem trudnym do zbadania, jego skalę oszacowano opierając się na statystykach policji i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (liczba formularzy „Niebieskiej Karty” jaka wpłynęła do Przewodniczącej Zespołu w latach 2018-2020) Odzwierciedlają one wyłącznie przypadki ujawnione, gdy doszło do interwencji policji lub osoby doznające przemocy same zgłosiły się ze swoim problemem do ośrodka pomocy. Wiele przypadków, gdy dochodzi do zachowań związanych z przemocą w rodzinie

nie wychodzi jednak poza „cztery ściany” można więc przyjąć, że skala problemu w Gminie Oława jest znacznie większa.

Skalę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Oława obrazuje zamieszczona poniżej tabela.

**DANE DOTYCZĄCE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY OŁAWA
W LICZBACH:**

rok	2018	2019	2020
Liczba prowadzonych procedur "Niebieskie Karty" ogółem	37	45	55
wszczęte przez jednostki pomocy społecznej	4	3	3
wszczęte przez policję	29	28	43
wszczęte przez służbę zdrowia	0	0	0
Wszczęte przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
wszczętych przez oświatę	1	4	0
Liczba rodzin, w których występował problem przemocy	23	26	22
Liczba rodzin, w których występowały konflikty	14	18	30
Liczba rodzin, w których przemocy doświadczały dzieci	7	13	7
Liczba zawiadomień do prokuratury dot. popełnienia przestępstwa przemocy	6	8	10
Sprawy zakończone wyrokiem skazującym dla sprawcy przemocy	2	4	5
Rodziny, w których występował problem alkoholowy	22	29	37
Rodziny, w których występował problem narkotykowy	3	2	3

Po przeanalizowaniu całej dokumentacji "Niebieskich Kart" można stwierdzić, że najczęściej dochodzi do przemocy w małżeństwie oraz w związkach nieformalnych. Coraz

więcej odnotowano przypadków gdzie ofiarą przemocy jest matka a osobą stosującą przemoc dorosły syn. Prawie we wszystkich przypadkach osobami pokrzywdzonymi są kobiety, natomiast sprawcą przemocy domowej jest mężczyzna – mąż, konkubin lub syn.

Problem przemocy w rodzinie w gminie Oława **prawie zawsze** występuje w rodzinach, w których równocześnie pojawiają się problemy z alkoholem lub narkotykami.

Analizując wszystkie przypadki i diagnozując sytuację rodzin z całą pewnością można stwierdzić, że przemoc w rodzinie przestała być zjawiskiem charakterystycznym wyłącznie dla środowisk tzw. "patologicznych" dotyczy ona również rodzin z "dobrych domów", gdzie nie występują problemy finansowe, mieszkaniowe ani uzależnienia od alkoholu. Znaczna liczba sprawców przemocy, to osoby wykształcone, majątne i cieszące się pozytywną opinią w środowiskach lokalnych. Duży odsetek wszczętych procedur stanowią sprawy diagnozowane w dalszym etapie jako konflikty. W tych rodzinach dochodzi również do agresji, naruszenia nietykalności cielesnej, są częste interwencje policji. W sytuacjach konfliktowych siły są zrównoważone, członkowie rodziny wzajemnie

Dominującą formą przemocy występującą we wszystkich rodzinach jest znęcanie psychiczne, wyzwiska, poniżanie, groźby oraz krytykowanie występują prawie we wszystkich odnotowanych przypadkach. Na terenie naszej gminy każdego roku przybywa rodzin, gdzie dzieci doświadczają lub są świadkami aktów przemocy. To sprawia, że często występują w nich zaburzenia emocjonalne, problemy wychowawcze czy trudności w szkole. Takie dzieci przejawiają wiele negatywnych uczuć takich jak : lęk, wstyd, poczucie winy. Nie potrafią nawiązać porozumienia między rówieśnikami, są zamknięte w sobie i nie mają przyjaciół.

IV. CELE PROGRAMU

Cel główny programu:

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Oława.

Cele szczegółowe:

- 1) Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Oława.

- 2) Podnoszenie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy, jego przejawów i form.
- 3) Zmiana postaw mieszkańców wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
- 4) Poprawa skuteczności działań osób i instytucji zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.
- 5) Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.
- 6) Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

V. ZADANIA

1. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy
2. Diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Oława
3. Podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie,
4. Udzielenie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
5. Oddziaływanie na sprawców przemocy.
6. Uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie.
7. Promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy.
8. Edukację i informację skierowaną do społeczności lokalnej.
9. Działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.
10. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Oława
11. Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy robocze zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez współpracę z sołectwami, kołami gospodyń wiejskich, szkołami, klubami seniora i organizacjami pożytku społecznego.
12. Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach.
13. Monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
14. Dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,

IV. REALIZATORZY PROGRAMU:

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Urząd Gminy Oława,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oławie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Szkoły,
- Policja,
- Służba Zdrowia
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej
- Kuratorzy Sądowi.
- Zespół interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

V. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU:

Zakłada się, że **"Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025"** będzie miał charakter interdyscyplinarny i realizowany będzie przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczania przemocy w rodzinie.

Ze względu na interdyscyplinarny charakter programu cele realizowane będą w formie pracy ciągłej przez okres czterech lat.

Działania będą miały charakter:

1. profilaktyczny – promowanie, propagowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy,
2. edukacyjny – upowszechnianie wiedzy na temat przemocy i jej negatywnych skutków, kształtowanie właściwych postaw, w tym brak akceptacji dla przemocy,
3. pomocowy – specjalistyczne p[oradnictwo, działania profilaktyczno – terapeutyczne, korekcyjno – edukacyjne, informowanie o miejscach i możliwościach udzielania pomocy,
4. wspierający – wsparcie merytoryczne i praktyczne służb pomocowych, wzmacnianie i aktywizowanie instytucji i organizacji.

VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU:

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie
2. Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy
3. Usprawnienie systemu oddziaływań na osoby stosujące przemoc domową
4. Zwiększenie świadomości wśród lokalnej społeczności
5. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU.

Źródłem finansowania zadań "Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie" będą środki z budżetu gminy Oława, zapisane w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ponieważ przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest zadaniem własnym gminy na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Uzasadnienie

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. Z 2020, poz. 2018 z późn. zm.) w art. 6 ust. 2 pkt 1 nakłada na każdą gminę obowiązek tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez opracowanie i realizację programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

„Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie” na lata 2021 – 2025, stanowiący załącznik do projektu uchwały, zwany dalej „Programem”, zakłada kontynuację zadań realizowanych przez Gminę Oława w roku 2012, określonych przez Radę Gminy Oława uchwałą Nr XXIV/137/2012 z dnia 31 stycznia 2012 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie na rok 2012.

Program jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów społecznych dla Gminy Oława. Określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób ją stosujących. Przedstawia katalog działań, których celem jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych lub uwięzionych w zjawisko przemocy w rodzinie, angażuje wiele służb, instytucji i organizacji do odpowiedzialności za ich realizację.